

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 20Csp/337/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519203621
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Beňák
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519203621.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudcom JUDr. Lukášom Beňákom v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50 094 297, so sídlom v Bratislave, Dvořákovo nábrežie 8A, proti žalovanému: M. V., W.. XX.XX.XXXX, F. H. T. Q., U. XX/XXX, o zaplatenie 6.699,81 € s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 528 € **z a s t a v u j e.**

II. Vo zvyšku žalobu **z a m i e t a.**

III. Stranám náhradu trov konania **n e p r i z n á v a.**

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca žalobou doručenou tunajšiemu súdu dňa 31.05.2019 žiadal zaviazat' žalovaného na zaplatenie sumy 6.699,81 € s príslušenstvom z titulu nároku na doplatenie neuhradených splátok úveru.

2. Svoju žalobu odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu so žalovaným ako dlžníkom uzavrel zmluvu o úvere (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 7.000 €. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 05.09.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti žalovaný časť dlžnej sumy zaplatil, jednotlivé splátky a ich započítanie sú uvedené v aktuálnom stave úveru. Žalovaný je z toho dôvodu ku dňu 28.05.2019 povinný zaplatiť žalobcovi dlžnú istinu v sume 6.699,81 €, dlžné úroky z istiny do 28.05.2019 vo výške 4.306,34 €, zmluvný úrok vo výške 18,30 % ročne zo sumy 6.699,81 € od 29.05.2019 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.699,81 € od 29.05.2019 do zaplatenia a náhradu trov konania.

3. Žalovanému bola žaloba spolu s prílohami a poučením zaslaná dňa 16.09.2019 na vyjadrenie, žalovaný zásielku prevzal dňa 24.09.2019, o čom svedčí doručenka na č. I. 98, avšak v konaní zostal nečinný.

4. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 29.10.2019 zobral žalobu čiastočne späť spolu v sume 528 € z dôvodu úhrady tejto sumy žalovaným po podaní žaloby. Zároveň upravil žalobný návrh a navrhol, aby súd žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 6.171,81 €, dlžný úrok z istiny vo výške 4.306,34 €, zmluvný úrok vo výške 18,30 % ročne zo sumy 6.699,81 € od 29.05.2019 do 11.07.2019, zmluvný úrok vo výške 18,30 % ročne zo sumy 6.567,81 € od 12.07.2019 do 13.08.2019, zmluvný úrok vo výške 18,30 % ročne zo sumy 6.435,81 € od 14.08.2019 do 12.09.2019, zmluvný úrok vo výške 18,30 % ročne zo sumy 6.303,81 € od 13.09.2019 do 13.10.2019, zmluvný úrok vo výške 18,30 % ročne zo sumy 6.171,81 € od 14.10.2019 do zaplatenia, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo

sumy 6.699,81 od 29.05.2019 do 11.07.2019, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.567,81 od 12.07.2019 do 13.08.2019, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.435,81 € od 14.08.2019 do 12.09.2019, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.303,81 od 13.09.2019 do 13.10.2019, zákonný úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 6.171,81 € od 14.10.2019 do zaplatenia, súdny poplatok a náhradu trov konania.

5. Súd nariadil vo veci pojednávanie dňa 18.11.2019. Nariadeného pojednávania žalobca nezúčastnil, pričom svoju neúčasť na pojednávaní ospravedlnil a žiadal pojednávať v jeho neprítomnosti. Dostavil sa žalovaný. Vychádzajúc z § 180 CSP súd vec prejednal a rozhodol v neprítomnosti žalobcu. Žalovaný na pojednávaní uviedol, že je pravdou, že si pôžičku bral a chce zaplatiť, avšak nie naraz ale v splátkach. Má rodinu a nie je schopný naraz zaplatiť tak veľkú sumu.

6. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

7. Podľa § 145 ods. 1, 2 a 3 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

8. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

9. Žalobca v podaní doručenom súdu dňa 29.10.2019 zobral žalobu čiastočne späť spolu v sume 528 € pre zaplatenie tejto sumy žalovaným po podaní žaloby. Vzhľadom na to, že k čiastočnému späťvzatiu došlo pred prvým pojednávaním, súhlas žalovaného s čiastočným späťvzatím žaloby súd nezisťoval. Na základe uvedeného preto súd konanie v časti o zaplatenie sumy 528 € zastavil.

10. Súd vykonal dokazovanie listinami založenými v spise a zistil tento skutkový stav:

11. Právny predchodca žalobcu a žalovaný uzavreli dňa 28.10.2015 zmluvu o spotrebiteľskom úvere, dobrá pôžička (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky vo výške 7.000 €. Žalovaný sa zaviazal poskytnutý úver vrátiť, zaplatiť úrok, príslušenstvo a poplatky. Žalovaný si svoje povinnosti splácať úver riadne a včas nesplnil, preto právny predchodca žalobcu vyhlásil dňa 05.09.2016 úver za predčasne splatný. Po vyhlásení predčasnej splatnosti žalovaný uhradil sumu 528 €. Žalovaný je z toho dôvodu povinný zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v zmysle žalobného petitu a náhradu trov konania.

12. Zo zmluvy o úvere zo dňa 28.10.2015 vyplýva, že výška úveru bola v sume 7.000 €, splátka bola určená na 140,40 € mesačne, z toho výška anuitnej mesačnej splátky úroky + istina - 132 € a 8,40 € - náklady spojené s poistením schopnosti splácať úver. Počet splátok bol určený na 108 mesiacov, ročná úroková sadzba bola 18,30 %, RPMN vo výške 20 %, priemerná hodnota RPMN 11,01 %, odplata za poskytnutie úveru 19,74 %, najvyššia prípustná hodnota odplaty 22,02 %, celková čiastka, ktorú musí klient zaplatiť 14.213,97 €, dátum prvej splátky 15.11.2015 a termín konečnej splatnosti 15.10.2024.

13. Z aktuálneho stavu úveru ku dňu 28.09.2018 (č. I. 67- 68 spisu) vyplýva, žalovaný spolu zaplatil žalobcovi sumu 1.280 € a po podaní žaloby spolu sumu 528 €.

14. Z Upozornenia - výzva na splatenie dlžnej čiastky časti úveru zo dňa 09.08.2016 súd zistil, že právny predchodca žalobcu upozornil žalovaného v zmysle ust. § 53 ods. 9 Obč. zák., že ku dňu 08.08.2016 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 589,35 € a zároveň ho vyzval, aby dlžné splátky uhradil v lehote 15 dní od doručenia výzvy. V prípade ak by nezaplatila dlžnú čiastku, banka bude oprávnená využiť ust. § 565 Obč. zák. a vyhlásiť úver za predčasne splatný.

15. Právny predchodca žalobca vo výzve na úhradu dlžnej sumy zo dňa 05.09.2016 žalovanému oznámil, že dlh sa stal splatným v celom rozsahu naraz ku dňu 05.09.2016.

16. Zmluva o úvere, uzatvorená medzi stranami sporu dňa 28.10.2015, bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, Občianskeho zákonníka a zákona o spotrebiteľských úveroch.

17. Podľa ust. § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

18. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona nemožno poskytnúť finančnými prostriedkami v hotovosti.

19. Podľa ust. § 2 písm. a/ a písm. b/ zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

20. Podľa ust. § 2 písm. d/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

21. Podľa ust. § 2 písm. g/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

22. Podľa ust. § 2 písm. h/ zákona o spotrebiteľských úveroch sa rozumie celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

23. Podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k/ zákona o spotrebiteľských úveroch zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

24. Podľa ust. § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak
b) zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a/ až l/, s/, z/ a aa/,
d) v zmluve o spotrebiteľskom úvere je uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

25. Podľa ust. § 52 ods. 1 až 4 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

26. Podľa ust. § 53 ods. 9 Obč. zák. ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

27. Podľa ust. § 54a Obč. zák. účinného od 05.12.2018 premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel.

28. Podľa ust. § 565 Obč. zák. ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

29. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

30. Podľa § 101 Obč. zák. pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

31. Podľa § 103 Obč. zák. ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

32. V prejednávanej veci právny predchodca žalobcu so žalovaným uzavrel dňa 28.10.2015 zmluvu o úvere podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Ak ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, ide o vzťah spotrebiteľský. Z predloženej zmluvy je evidentné, že ide o tzv. typovú zmluvu, teda zmluvu, vrátane jej zmluvných podmienok, ktoré sú vopred pripravené. Sú pripravené žalobcom bez účasti druhej strany, teda spotrebiteľa, pre vopred neurčený široký okruh spotrebiteľov, pričom spotrebiteľ nemá právo zásadným spôsobom do nej zasahovať a prípadne meniť jej podmienky, okrem výšky úveru, prípadne výšky splátok a doby splatnosti. Ide o formulár zmluvy s vopred pripravenými podmienkami, v ktorej sa len vyplňajú potrebné údaje. Pri zákonom posudzovaní konkrétneho prípadu súd dospel k záveru, že záväzkový vzťah, ktorý vznikol medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným na základe zmluvy o úvere uzavretej dňa 28.10.2015, je vzťahom občianskoprávnym a táto zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. a § 52 a nasl. Obč. zák.

33. Súd po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že predmetná zmluva o úvere uzatvorená medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným nespĺňa všetky povinné náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch v čase uzavretia zmluvy. Konkrétne v úverovej zmluve je nesprávne uvedený údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Tým pádom je aj nesprávne uvedená výška ročnej percentuálnej miery nákladov. Navyše v zmluve chýba údaj o všetkých predpokladoch použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov vyžadované § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch.

34. Zo zmluvy o úvere vyplýva, že celková čiastka úveru je uvedená vo výške 14.213,97 €, pričom pri vynásobení počtu splátok a ich výšky s poistením ($108 \times 140,40 \text{ €} = 15.163,32 \text{ €}$) alebo bez poistného ($108 \times 132 \text{ €} = 14.256 \text{ €}$) dospejeme k inej výške celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Na základe tohto nie je teda vôbec jednoznačné, akú sumu mal žalovaný celkovo uhradiť (15.163,32 €, 14.256 € alebo tú uvedenú v zmluve). Podľa názoru súdu ide o klamlivé uvádzanie jednej z najpodstatnejších obsahových náležitostí úverovej zmluvy, ktorá v podstate spotrebiteľovi má povedať, akú celkovú čiastku veriteľovi napokon zaplatí. Zároveň súd poukazuje na to, že najdôležitejším údajom pre spotrebiteľa je ročná percentuálna miera nákladov vzhľadom na to, že zahŕňa všetky náklady spotrebiteľa spojené s poskytnutím spotrebiteľského úveru. Je preto najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Z toho následne vyplýva, že výška RPMN je v skutočnosti vo výške 22 % pri sume celkových nákladov 15.163,32 € (po zadaní vstupných údajov uvedených v zmluve do kalkulačky výpočtu výšky RPMN), teda v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN

(20 %). Navyše zákonom č. 129/2010 Z. z. zákonodarca sprísnil obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere aj tým spôsobom, že pri povinnom údaji o RPMN pridal aj nutnosť uviesť všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN, pričom tieto predpoklady musia byť uvedené výslovne v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Aj keď v tomto prípade v zmluve je uvedená hodnota RPMN (v nesprávnej výške), nie sú v nej uvedené predpoklady pre jej výpočet, ktoré boli použité. V dôsledku tejto chýbajúcej obligatórnej náležitosti zmluvy ako aj pre nesprávne uvedenú výšku RPMN platí preto fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Podľa názoru súdu majú byť predpoklady pre výpočet RPMN uvedené priamo v zmluve (nie v iných dokumentoch ako napr. všeobecných obchodných podmienkach, resp. obchodných podmienkach pre úver), lebo v opačnom prípade by aj ostatné zákonom vyžadované náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch mohli byť uvedené v iných dokumentoch ako v zmluve, čo odporuje zámeru, aby bol spotrebiteľ náležite a preukázateľne informovaný o úverových podmienkach.

35. Pri závere o absencii náležitostí uvedených v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch a pre nesprávne uvedenú výšku RPMN majúci za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 11 ods. 1 písm. b/ a d/ zákona o spotrebiteľských úveroch), je treba vychádzať z toho, že žalovaný by mal žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru (7.000 € - 1.280 € - 528 €).

36. Zákom č. 343/2018 Z. z. zo dňa 27.11.2018 sa mení Občiansky zákonník tak, že sa vkladá za § 54 nový § 54a, ktorý znie: „Premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť; ustanovenie § 151j ods. 2 tým nie je dotknuté. Zmeniť obsah premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy, nahradiť ho novým právom alebo obnoviť jeho vymáhateľnosť možno len na základe právneho úkonu dlžníka, ktorý o premlčaní vedel“. Týmto zákonom bola do Občianskeho zákonníka vložená dvadsiata štvrtá hlava s názvom Prechodné ustanovenia § 879 v znení: „Konanie, predmetom ktorého je pohľadávka vzniknutá zo spotrebiteľskej zmluvy, začaté pred účinnosťou tohto zákona, sa dokončí podľa doterajších predpisov.“ Tento zákon je účinný dňom vyhlásenia, teda dňa 5.12.2018.

37. Z dôvodovej správy vyplýva, že cieľom novely je zavedenie osobitnej úpravy uplatňovania premlčaných nárokov zo spotrebiteľských zmlúv a ich zabezpečenia. Úprava je reakciou na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PL. ÚS 11/2016-60, zo dňa 7. februára 2018, v ktorom Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodol, že ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pri subjektívnych majetkových právach zo spotrebiteľskej zmluvy je opodstatnené, aby sa po uplynutí premlčacej doby tieto práva dostali „ex lege“ do polohy naturálnych záväzkov. Po uplynutí premlčacej doby, najmä s ohľadom na súčasný stav trhovej ekonomiky, niet v zásade z pohľadu štátnej moci záujmu hodného ochrany na podpore vynucovania plnenia zo spotrebiteľskej zmluvy, ak sa právo niektorej zo strán premlčalo. Významom inštitútu premlčania nie je automatické oslobodenie dlžníka od plnenia záväzku. Základným cieľom navrhovanej právnej úpravy bolo vytvorenie priestoru na to, aby dlhy plynúce zo spotrebiteľských zmlúv boli vymáhané len v rozumnom a primeranom čase a dlžník nebol nútený prostriedkami s prvkami štátneho donútenia zaplatiť dlh, vo vzťahu ku ktorému uplynulo značné časové obdobie, v dôsledku čoho by mohla byť oslabená jeho pozícia (napr. nebude už disponovať dôkazmi). Právo plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy sa uplynutím premlčacej doby tak ex lege dostáva do polohy naturálneho záväzku, ktoré je možné splniť dobrovoľne povinným subjektom, avšak toto právo nemožno vymáhať proti vôli povinného subjektu (dlžníka). V tomto prípade sa vylučuje kondícia, t. j. v prípade dobrovoľného plnenia premlčaného dlhu dlžníkom sa prijaté plnenie nepovažuje za bezdôvodné obohatenie (§ 455 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie. Nemožnosť vymáhania premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy zohľadňuje dynamickosť spotrebiteľského prostredia a vedomie tohto rizika bude oprávnené motivovať veriteľov vymáhať svoje pohľadávky čo najskôr. Navrhovaná právna úprava sa z dôvodu predchádzania prípadnej nerovnosti vzťahuje na obe strany spotrebiteľského vzťahu, na spotrebiteľa aj na dodávateľa.

38. Vzhľadom k tomu, že žaloba bola podaná dňa 31.05.2019, teda v čase účinnosti § 54a Občianskeho zákonníka, súd ex offio skúmal, či právo zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré si uplatňuje veriteľ v danom prípade, nie je premlčané.

39. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá zmluva o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver v sume 7.000 €, ktorý sa zaviazal žalovaný splatiť v pravidelných mesačných splátkach. Nakoľko však žalovaný porušil svoju povinnosť splácať úver riadne a včas, právny predchodca žalobcu v zmysle ustanovenia § 565 Obč. zák. a § 53 ods. 9 Obč. zák. úver predčasne zosplatnil.

40. Pre prípady, kedy sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným, splatným celý dlh (tak ako v tomto spore) stanovuje Občiansky zákonník v § 103, veta druhá, osobitné pravidlo pre začiatok plynutia premlčacej doby zosplatneného dlhu. V zmysle § 103 veta druhá Obč. zák., ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Premlčacia doba práva na zaplatenie takto zosplatneného dlhu sa teda začína skôr, ako dôjde k zosplatneniu dlhu. Začína plynúť dodatočne už odo dňa zročnosti nesplnenej splátky, pre ktorú bol dlh zosplatnený (súd v tomto smere poukazuje aj na rozhodnutia Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/214/2019, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 5Co/233/2016, sp. zn. 6Co/77/2018, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16Co/34/2018, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/158/2017 a Krajského súdu v Nitre sp. zn. 6Co/427/2016).

41. V danom prípade, ak právny predchodca žalobcu ako veriteľ vyhlásil predčasnú splatnosť celého úveru dňa 05.09.2016 pre nezaplatenie splátky - konkrétne sa jedná najneskôr o splátku splatnú v mesiaci máj 2016 (podľa ust. § 565 v spojení s § 53 ods. 9 Obč. zák.), čo mal súd za preukázané z upozornenia na splatenie dlžnej časti úveru (č. I. 61 spisu), premlčacia doba začala plynúť od splatnosti splátky splatnej k 15.05.2016 (podľa zmluvy o úvere, prehľadu splátok a úhrad a upozornenia na splatenie dlžnej časti úveru). Odo dňa 16.05.2016 tak začala plynúť 3 ročná premlčacia lehota, ktorá uplynula vo štvrtok dňa 16.05.2019. Nakoľko bola žaloba doručená tunajšiemu súd až dňa 31.05.2019, súd žalobu vo zvyšku zamietol, nakoľko považuje nárok žalobcu za premlčaný.

42. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

43. Podľa ust. § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

44. Podľa ust. § 256 CSP ods. 1 ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

45. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

46. O náhrade trov konania súd rozhodol v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení. Žalobca bol v konaní neúspešný, nemá preto nárok na náhradu trov konania. Úspešný žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a ani mu žiadne trovy nevznikli, preto súd stranám náhradu trov konania nepriznal. Súd zároveň nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia v dvoch vyhotoveniach na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a/ neboli splnené procesné podmienky,

b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 2 rovnopisoch.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).